

**Aikuisopiskelijan
opas**

Sisälllys

1. Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda	3
2. Aikuisopiskelijana Keudassa	3
3. Näyttötutkintojärjestelmä	5
4. Valmistava koulutus	7
5. Tutkinnon suorittamisen vaihtoehtoja.....	8
6. Opintojen ohjaus ja henkilökohtaistaminen	9
7. Opiskeluvoikeus ja koulutukseen liittyvät maksut.....	10
8. Erityisiä ohjeita	12
9. Opiskelijapalvelut.....	14
10. Keudan koulutustarjonta aikuisille	16
11. Keskeiset käsitteet	17

1. Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä – Keuda

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda tarjoaa toiminta-alueensa väestölle ja elinkeinoelämälle monipuolisia koulutus- ja kehittämispalveluita kaikilla ammatillisen koulutuksen koulutusaloilla. Kuntayhtymä järjestää koulutusta Järvenpäässä, Keravalla, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Sipoossa ja Tuusulassa. Opiskelijoita on 5 000 ja henkilöstömäärä on 480. Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymään kuuluu Keski-Uudenmaan ammattiopisto sekä Keski-Uudenmaan oppisopimuskeskus.

Keuda Aikuisopetus ylläpitää ja kehittää aikuisväestön ammatillista osaamista, mahdollistaa tutkintojen suorittamisen, tukee yrittäjyyttä, kehittää työelämää ja edistää työllisyyttä sekä elinikäistä oppimista.

2. Aikuisopiskelijana Keudassa

Keudassa aikuiset voivat joustavasti opiskella päätoimisesti tai osa-aikaisesti. Koulutusta järjestetään sekä päivä- että iltaopetuksena. Koulutuksessa vuorottelevat lähi- ja etäopetusjaksot sekä työssä oppiminen, joka on olennainen osa opiskelua. Aikaisempi osaaminen voidaan huomioida opiskelussa riippumatta siitä, miten osaaminen on hankittu. Tämä voi lyhentää koulutusaikaa ja nopeuttaa valmistumista.

Opiskelijan kanssa laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja henkilökohtainen näyttösuunnitelma. Näitä laadittaessa kartoitetaan aikuisopiskelijan aiempi opinto- ja työhistoria sekä muulla tavoin hankitut tiedot ja taidot.

Kynnys opintojen aloittamiseen aikuisena voi olla korkea, jos aikaisemmista opinnoista on aikaa. Aikuisopiskelijalla on kuitenkin monipuolista elämän- ja työkokemusta, joista opiskelussa on hyötyä. Opiskelulle asetettu selkeä tavoite kannustaa ja motivoi uuden opiskelussa. Motivaation lisäksi opiskelussa tarvitaan joustavuutta ja myönteistä asennetta opiskeluun. Aikuisena aloitettu opiskelu on haasteellista, mutta myös innostavaa uuden oppimista.

3. Näyttötutkintojärjestelmä

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisia jo työkokemusta hankkineita varten suunniteltu joustava tutkinnon suorittamistapa. Saavutetut tiedot, taidot ja ammattitaito osoitetaan virallisesti hyväksytyissä tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnot sisältävät pakollisia ja valinnaisia tutkinnon osia. Suoritettavien tutkinnon osien määrä vaihtelee tutkinnoittain.

Suoritettava näyttötutkinto voi olla:

- **perustutkinto**, joka on tarkoitettu niille henkilöille, joilla on vain vähän tai ei ollenkaan kokemusta ko. alasta. Perustutkinto antaa laaja-alaiset valmiudet alan työtehtäviin.
- **ammattitutkinto**, joka on tarkoitettu henkilölle, joka on hankkinut alan peruskoulutuksen ja alan työkokemusta tai hankkinut vastaavan osaamisen työelämässä. Tässä tutkinnossa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytettävät tiedot ja taidot.
- **erikoisammattitutkinto**, joka on tarkoitettu henkilölle, joka on alan peruskoulutuksen jälkeen kehittänyt ammattitaitoaan ja hankkinut vankan työkokemuksen alalta. Tässä tutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallintaa sekä esimiestaitoja.

Näyttötutkintoon kuuluvat tutkintotilaisuudet järjestetään valmistavassa koulutuksessa oleville opiskelijoille osana koulutusta. Useimmilla koulutusaloilla on mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin myös ilman valmistavaa koulutusta. Tutkintotilaisuuksiin voi kuitenkin osallistua vain, jos tarvittavan osaamisen taso on arvioitu riittäväksi yhdessä tutkinnon järjestäjän kanssa.

Tutkintotilaisuudet järjestään ensisijaisesti aidoissa työtilanteissa työpaikoilla ja ne suunnitellaan yhdessä tutkinnon suorittajan ja työelämän edustajien kanssa. Tutkintotilaisuudet järjestetään siten, että ne voidaan arvioida tutkinnon osa kerrallaan.

Näyttöympäristöllä tarkoitetaan toimintaympäristöä, jossa tutkinnon perusteissa määritelty ammattitaito osoitetaan. Näyttöympäristönä voi toimia myös tutkinnon suorittajan oma työpaikka. Oppilaitoksen edustaja varmistaa, että näyttötutkinnon suorittajan ehdottamassa työpaikassa on mahdollisuus järjestää tutkintotilaisuus tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Jos tutkintotilaisuus järjestetään vieraassa näyttöympäristössä, paikkaan on hyvä tutustua ennakkoon. Tutkinnon osan suorittaminen on sitä varmempaa, mitä tutumpi näyttöympäristö ja sen työtehtävät ovat. Tutkinnon suorittaja laatii henkilökohtaisen tutkinnonosakohtaisen näyttösuunnitelman.

Tutkintotilaisuuksissa käytetään niin sanottua kolmikanta-arviointia, jossa osapuolina ovat työnantajan, työntekijän (=vertaisarvioija) ja opetuksen edustajat. Yhden arvioijista tulee olla näyttötutkintomestari (NTM). Arvioijien tulee seurata tutkinnon suorittajan työskentelyä ja kerätä riittävästi luotettavaa tietoa tutkinnon suorittajan osaamisesta tutkinnon osan tavoitteet ja vaatimukset huomioiden. Arvioijien tulee verrata osamista tutkinnon perusteissa vaadittavaan ammattitaitoon.

Näyttöympäristön tulee olla mahdollisimman aito. Arvioinnissa käytetään monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten esim. havainnointia, haastatteluja ja kyselyjä sekä itse- tai ryhmäarviointeja. Arvioinnissa tärkeän osuuden muodostaa tutkinnon suorittajan itsearviointi.

Tutkintotilaisuuden jälkeen järjestetään arviointikeskustelu, johon osallistuvat tutkinnon suorittaja, työelämän arvioijat sekä opettaja-arvioija. Arviointiehdotus annetaan tutkintotilaisuuden jälkeen järjestettävässä arviointikokouksessa.

Lopullisen arviointipäätöksen tekee tutkintotoimikunta tehdyn ehdotuksen pohjalta.

Näyttötutkinnot arvioidaan tutkinnon osittain. Tutkinnon osan arviointi näkyy tutkintotodistuksessa. Ammatillisissa perustutkinnoissa tutkinnon osat arvioidaan asteikolla kiitettävä 3, hyvä 2, tyydyttävä 1 ja hylätty. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty.

Mikäli tutkinnon suorittaja on tyytymätön saamaansa arviointiin, hän ottaa ensin yhteyttä ryhmänohjaajaan tai tutkintotilaisuudessa arvioineeseen opettajaan. Tutkinnon suorittajalla on oikeus pyytää arvioinninoikaisua kirjallisesti tutkintotoimikunnalta. Pyyntö tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tutkintotoimikunnalta tutkinnon järjestäjän kautta tiedon näyttötutkinnon tai sen osan arvioinnista.

4. Valmistava koulutus

Tutkinnon suorittaja voi päivittää ja täydentää osaamistaan valmistavassa koulutuksessa, joka on tutkinnon perusteiden mukaista koulutusta. Valmistavaan koulutukseen liittyen tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa tutkintotilaisuudessa. Valmistava koulutus koostuu lähi- ja etäopetuksesta sekä työpaikalla tapahtuvista oppimisjaksoista.

Lähiopetuksella tarkoitetaan oppilaitoksessa tai työpaikalla tapahtuvaa luokkaopetusta, ryhmätyöskentelyä, seminaareja, harjoitustöitä ja teknisten apuvälineiden käyttöä. Etäopetus on opetusmuoto, jossa opiskelija itsenäisesti opiskelee oppilaitoksen ohjeiden mukaan tiettyä aineistoa esim. kotona, työpaikalla tai verkko-opiskeluna. Etäopiskelu voi tapahtua myös ryhmässä. Etäopetus täydentää lähiopetusta. Koulutuksessa hyödynnetään myös verkko-opetusta, jolloin opintojakso voidaan suorittaa joko kokonaan tai osittain verkkoympäristössä. Opiskeluun olennaisesti kuuluva opiskelijan itsenäinen opiskelu syventää oppimista ja osaamisen kehittämistä.

Aikuiskoulutuksessa työpaikalla tapahtuvalla oppimisella on suuri merkitys. Työssä oppimisen paikan tulee täyttää kunkin tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset. Oppiminen voi tapahtua myös omalla työpaikalla (esim. oppisopimusopiskelijat). Tutkinnon suorittaja hankkii työpaikalla tapahtuvan oppimisen paikan itse ja hyväksyttää paikan oppilaitoksella.

5. Tutkinnon suorittamisen vaihtoehtoja

Omaehtoinen koulutus

Omaehtoinen koulutus on valtionrahoitteista koulutusta. Perustutkintokoulutus on tutkinnon suorittajalle maksutonta. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista voidaan periä opiskelumaksuja. Aikuisopiskelija on oikeutettu saamaan päätoimiseen opiskeleluun opintotukea. Lisätietoja opintotuesta saa Kelasta (www.kela.fi) ja Koulutusrahastosta (www.koulutusrahasto.fi). Koulutukseen hakeudutaan oppilaitoksen kautta.

Oppisopimuskoulutus

Oppisopimus tarjoaa mahdollisuuden mihin tahansa toisen asteen ammatilliseen tutkintoon. Myös tutkinnon osien suorittaminen voi tulla kysymykseen. Oppisopimuksen perusteena on aina työ- tai virkasuhde. Myös yrittäjän oppisopimus on mahdollinen tietyin edellytyksin. Yrittäjän oppisopimuksen perustana ei ole työsuhde, vaan se on koulutuksen järjestäjän ja yrittäjän välinen sopimus. Oppisopimus on vaativa opiskelumuoto, joka edellyttää niin opiskelijan kuin työnantajankin sitoutumista opiskelutavoitteiden suorittamiseen. Valtaosa sisällöistä opiskellaan työnantajan ohjauksessa työpaikalla. Lähi- ja etäopetusjaksot täydentävät työssä opittua. Oppisopimuskoulutuksesta saa lisätietoja Keski-Uudenmaan oppisopimuskeskuksesta (www.keuda.fi) ja oppilaitoksista.

Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutus on TE-keskuksen rahoittamaa koulutusta, jonne voivat hakeutua työttömät, työttömyysuhan alla olevat henkilöt sekä ammatinvaihtajat. Koulutuksen ajalta maksetaan koulutus- tai työmarkkinatukea sekä ylläpitokorvausta. Työvoimakoulutuksena voidaan suorittaa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Myös osatutkintojen suorittaminen on mahdollista. Näiden lisäksi työvoimakoulutuksena voidaan tarjota ohjaavia ja valmentavia koulutuksia sekä rekrytointikoulutuksia yrityksille. Hakeutuminen työvoimakoulutukseen tapahtuu työ- ja elinkeinotoimiston kautta. Lisätietoja löytyy osoitteesta www.mol.fi.

Täydennyskoulutus

Tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi Keuda Aikuiskoulutus tarjoaa eri alojen täydennyskoulutusta sekä mahdollisuuksia erilaisiin osaamispassisuorituksiin. Koulutuksia räätälöidään asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Lisätietoja täydennyskoulutuksesta löytyy osoitteesta www.keuda.fi/aikuiskoulutus.

6. Opintojen ohjaus ja henkilökohtaistaminen

Jokaiselle tutkinnon suorittajalle laaditaan kirjallinen henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, joka sisältää myös suunnitelman tutkintotilaisuuksien aikatauluista ja näyttöpaikoista. Lähtökohtana suunnitelman laadinnalle on tutkinnon perusteet, tutkinnon suorittajan aiemmat opinnot, työssä tai muulla kokemuksella hankittu osaaminen.

Henkilökohtainen suunnitelma laaditaan tutkinnon perusteiden, tutkinnon toteuttamissuunnitelman ja tutkinnon suorittajan valintojen perusteella. Se on samalla kehityssuunnitelma, joka tukee urasuunnittelua ja itsearviointia. Henkilökohtaista suunnitelmaa laadittaessa huomioidaan myös tutkinnon suorittajan yksilölliset tarpeet. Tutkinnon suorittaja osallistuu oman opiskelunsa suunnitteluun, tutkintoon liittyviin valintoihin, opiskeluaikataulun laadintaan ja oman oppimisensa arviointiin.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään opintojen alkuvaiheessa ohjaavan opettajan, tutkinnon suorittajan ja mahdollisesti myös työpaikkaohjaajan yhteistyönä. Opiskelun edetessä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumista seurataan, sitä täydennetään ja tarvittaessa päivitetään.

7. Opiskeluvoikeus ja koulutukseen liittyvät maksut

Opiskelijaksi ottaminen

Aikuisopiskeluun hakeutuminen tapahtuu www.keuda.fi-sivustolla aikuiskoulutuksen osiosta löytyvällä hakulomakkeella. Tutkintokohtaisista hakumenettelyistä ja valintakriteereistä saa tarkempaa tietoa oppilaitoksista.

Opintojen keskeyttäminen tai lopettaminen

Opiskelija on velvollinen osallistumaan opetukseen henkilökohtaistamissuunnitelman mukaisesti ja hänen tulee suorittaa opintonsa määräajassa. Opiskelija on velvollinen osallistumaan tutkintotilaisuuksiin osana opintojaan. Opintojen viivästyessä opiskelijan tulee ottaa yhteyttä vastuuopettajaan. Opintojen keskeytyessä tai päättyessä tulee opiskelijan täyttää erillinen ilmoitus oppilaitokseen ja oppisopimuskoulutuksessa myös oppisopimuskeskukseen. Suoritetuista opinnoista ja tutkinnon osista on mahdollisuus saada opintosuoritusote ja osatutkintotodistus.

Tutkintomaksu

Tutkintomaksu on 50,50 €/tutkinto ja se peritään näyttötutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä. Tutkintomaksu on tutkintokohtainen. Tutkintomaksua ei ole mahdollista saada takaisin, vaikka opinnot keskeytyisivät.

Korvaus tutkintotilaisuuteen osallistumisesta

Jos tutkinnon suorittaja ei osallistu valmistavaan koulutukseen, häneltä peritään korvaus osallistumisesta tutkintotilaisuuteen.

Opiskelumaksu

Opiskelumaksua ei peritä perustutkinnoissa eikä oppisopimusopiskelijoilta. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittajilta ja tutkintoon johtamattomaan koulutukseen osallistuvilta voidaan periä oppilaitoskohtainen opiskelumaksu.

Muut kustannukset

Perustutkinto-opiskelu on oppilaitoksissa valmistavan koulutuksen osalta ilmaista. Opiskelijoiden tulee pääsääntöisesti itse hankkia tarvittaessa henkilökohtaiset työvälineet, työasut ja työjalkineet. Myös opiskelun aikana tarvittavat opiskeluvälineet, oppikirjat sekä opintokäynnit opiskelijan tulee kustantaa pääsääntöisesti itse.

Opiskelijalta, jonka opiskelu-aika on päättynyt ja joka täydentää opintojaan, peritään Keudassa voimassa olevat maksut.

Opintososiaaliset edut

Opintososiaalisista eduista saa parhaiten tietoa Kelan paikallistoimistostasi. Oppisopimusopiskelija saa myös oppisopimustoimistoltaan tiedot hänelle tulevista opintososiaalisista eduista. Aikuiskoulutustuesta löytyy tietoa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi.

Stipendit

Aikuisopiskelijan on mahdollista hakea tiettyjen kriteerien toteutuessa Koulutusrahastosta ammattitutkintostipendiä koko tutkinnon suorittamisen jälkeen.

8. Erityisiä ohjeita

Ohjeita oppisopimusopiskelijalle

Oppisopimuskoulutus on ammatillista koulutusta, jonka perustana on työsopimus. Opiskelusta suurin osa tapahtuu työpaikalla tutkintoon kuuluvia työtehtäviä teke-mällä. Tietopuolinen koulutus hankitaan alan oppilaitoksesta.

Työnantaja nimeää työpaikalla työpaikkaohjaajan, joka ohjaa ja tukee opiskelijaa oppisopimuksen aikana. Työpaikkaohjaaja arvioi opiskelijan edistymistä yhteisissä arviointikeskusteluissa kaksi kertaa vuodessa oppisopimuskeskuksen arviointilomak-keiden avulla. Oppisopimus on mahdollinen myös yrittäjälle.

Oppisopimusajan päättyessä opiskelija saa työpaikalta arvioinnin työssä oppimisesta ja oppilaitos antaa arvioinnin valmistavasta koulutuksesta. Näiden arviointien pohjalta oppisopimuskeskus antaa todistuksen oppisopimuksesta. Opiskelijan suorittua kaikki tutkintotilaisuudet hyväksytysti, tutkintotoimikunta antaa hänelle todistuksen tutkinnon suorittamisesta.

Mikäli työnantaja ei maksa opiskelijalle palkkaa tietopuolisen koulutuksen lähipäiviltä, oppisopimuskeskus maksaa opintososiaalisia etuuksia opintopäiviltä. Lisätietoja opintososiaalisista eduista saa oppisopimuskeskuksesta.

Opintojen keskeytyessä tai päättyessä tulee opiskelijan heti ottaa yhteyttä oppisopi-muskeskukseen sopimuksen purkamiseksi/keskeyttämiseksi. Myös oppilaitokselle tulee ilmoittaa opintojen päättymisestä. Jo suoritetuista tutkinnon osista on mahdol-lista saada todistus.

Oppisopimusopiskelijan tehtävänä on

- ottaa vastuu omasta oppimisesta
- osallistua tietopuoliseen opetukseen
- ilmoittaa poissaoloista sekä oppilaitokseen että työnantajalle
- vastata itseopiskelusta ja etätehtävien tekemisestä opinto-ohjelman mukaisesti
- osallistua tutkintotilaisuuksiin suunnitelmien mukaisesti
- vastata riittävästä yhteydenpidosta oppisopimuskeskukseen ja oppilaitokseen.

Ohjeita työvoimakoulutuksen opiskelijalle

Työvoimakoulutus on työ- ja elinkeinohallinnon rahoittamaa aikuiskoulutusta, joka on opiskelijoille maksutonta. Myös opiskelijan tarvitsemat oppikirjat ja luentomateriaali ovat opiskelijalle maksuttomia. Työvoimakoulutuksessa olevalle opiskelijalle ruokailu on maksullista. Opiskelijat voivat saada koulutuksen ajalta työttömyysturvaa vastaavaa koulutustukea tai työmarkkinatukea. Työvoimakoulutukseen osallistuvalla ei makseta opintotukea eikä aikuiskoulutustukea. Tietoa koulutustuista saa työvoimaviranomaisilta ja Kelasta.

Jos opiskelija on ollut poissa koulutus- ja opintosuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän kykene suoriutumaan opinnoista suunnitelman mukaisesti, koulutus katsotaan keskeytyneeksi. Keskeyttämiseen päädytään myös, jos opiskelija on muulla tavoin olennaisesti laiminlyönyt opiskeluaan. Jos opiskelija on ollut opiskelusta luvatta poissa yhtäjaksoisesti yli viisi päivää, katsotaan hänen laiminlyöneen opiskeluaan olennaisesti. Ennen keskeyttämispäätöksen tekoa opiskelijaa kuullaan.

Työvoimakoulutukseen osallistuvan opiskelijan tehtävänä on

- ottaa vastuu omasta oppimisesta
- osallistua tietopuoliseen opetukseen, työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen ja tutkintotilaisuuksiin opintosuunnitelman mukaisesti
- vastata itseopiskelusta ja etätehtävien tekemisestä opinto-ohjelman mukaisesti
- ilmoittaa poissaolosta oppilaitokseen ryhmänohjaajalle/vastaavalle opettajalle ja toimittaa lääkärintodistus yli kolmen päivän poissaolosta.

9. Opiskelijapalvelut

Internet ja sähköposti

Opintoihin liittyvä yleisinformaatio on kerätty Kermitiin opiskelijoiden tiedotuskanavalle. Se löytyy osoitteesta www.keudakermit.fi. Keudan julkiset [www](http://www.keuda.fi)-sivut löytyvät osoitteesta www.keuda.fi. Opiskelijoille lähetetään tiedotteita sähköpostin välityksellä, joten jokaisen tulee lukea sähköpostinsa säännöllisesti (etunimi.sukunimi@oppi.keuda.fi). Tunnukset annetaan opintojen alkaessa. Kaiken opiskeluun liittyvän sähköpostiliikenteen tulisi mielellään kulkea tämän osoitteen kautta. Sähköpostiin pääsee mm. Kermitin etusivulta. Opettajille voi lähettää sähköpostia osoitteella etunimi.sukunimi@keuda.fi.

Lukujärjestykset löytyvät osoitteesta www.keudakermit.fi

Moodle

Moodle-verkko-oppimisympäristö on tarkoitettu etä- ja lähiopetuksen sähköiseksi välineeksi sekä verkko-opintojen suorittamiseen. Lisää tietoa saa ryhmänohjaajalta tai vastuuoopettajalta. Moodle-ympäristöön pääsee Kermitin etusivulta.

Opiskelijapalautteet

AIPAL-kysely

AIPAL on Opetushallituksen ylläpitämä sähköinen järjestelmä, jolla kerätään palautetta aikuisopiskelijoilta. Palaute pyydetään opiskelijoilta pääsääntöisesti kolme kertaa koulutuksen aikana. Vastaamalla kyselyyn määräaikaan, voi vaikuttaa koulutuksen laatuun ja kehittämiseen. Järjestelmän kautta tietoja palautteesta saavat oppilaitoksen lisäksi Opetushallitus ja sen alaiset tutkintotoimikunnat.

OPAL-kysely

OPAL on sähköinen opiskelijapalauttejärjestelmä työvoimakoulutuksessa oleville opiskelijoille. Opintojen aikana opiskelijoilta pyydetään yksi tai useampia välipalautteita ja koulutuksen loppuvaiheessa päättöpalautteita. Saatua palautetietoa hyödynnetään koulutuksen järjestämisessä ja kehittämässä. Palautteesta saavat tietoja oppilaitos ja työvoimaviranomaiset.

Opiskelijaravintolat

Aikuisopiskelijan ruokailu on osalle perustutkinto-opiskelijoista maksutonta. Muut aikuisopiskelijat voivat aterioda vuosittain määritellyllä opiskelijahinnalla. Kela-kortti on aina esitettävä ruokailun yhteydessä. Yksikkökohtaisia tarkempia ohjeita on oppilaitoksen omassa osuudessa.

Kansainvälisyys

Keudan aikuisopiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kansainväliseen opiskelijavaihtoon ja työssä oppimiseen. Kansainvälisestä työkokemuksesta on etua työmarkkinoilla. Keudalla on hyvät kontaktit lähes kaikkiin EU-maihin sekä Venäjälle. Opettajat ja kansainvälisyysvastaava voivat ohjata työpaikan löytämisessä. Lähtökohtaisesti opiskelija etsii työssä oppimisen paikan ulkomailta itse.

Kansainvälinen työssä oppiminen on osa opintoja. Ennen ulkomaille lähtöä tulee sopia, mihin tutkinnon osiin työssä oppiminen liittyy. Apurahan ja kulukorvausten saaminen tulee anoa ja selvittää etukäteen.

Oppisopimusopiskelijan tulee sopia kansainvälisestä vaihdosta ensimmäisenä työnantajansa kanssa. Oppisopimuskeskuksesta voi kysyä oppisopimusopiskelijan mahdollisuuksista saada taloudellista tukea ulkomaan työjakson aikana.

Kilpailutoiminta

Aikuisopiskelija voi osallistua kilpailutoimintaan kilpailusääntöjen ja ikärajojen puitteissa. Kilpailutoimintaa on kansallista ja kansainvälistä, esimerkiksi EuroSkills- ja WorldSkills -kilpailut. Kilpailuihin valmentautuminen tapahtuu oppilaitoksen ohjauksessa. Valmentautuminen voi tapahtua myös oppisopimuskoulutuksena.

Ammattialakohtaiset kilpailut

Eri ammattialoilla järjestetään vielä omia ammattitaitokilpailuja, esimerkiksi autokorjaajilla, kukkasitojilla ja kampaajilla. Kilpailut voivat olla kansallisia tai kansainvälisiä. Näistä kilpailuista saa lisää tietoa ammattiopettajilta.

Järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt koskevat kaikkia Keudan opiskelijoita. Ne löytyvät osoitteesta www.keuda.fi.

10. Keudan koulutustarjonta aikuisille

Keuda on monialainen koulutuksenjärjestäjä, jonka koulutustarjonta kattaa lähes kaikki koulutusalat. Tarkemmat tiedot tarjonnasta, tutkintoon johtavista koulutuksista ja täydennyskoulutuksista löytyvät internet-sivustoltamme osoitteesta www.keuda.fi/aikuiskoulutus. Opinto-ohjaajat eri yksiköissä ovat käytettävissä tarkempia tietoja etsittäessä.

Pekka Halosen akatemian kansanopistolinjalla järjestetään kuvataiteen ja visuaalisen viestinnän koulutusta. Tarkemmat tiedot tarjonnasta löytyvät osoitteesta www.keuda.fi/kansanopisto.

11. Keskeisiä käsitteitä

Ammatillinen aikuiskoulutus

Ammatillisella aikuiskoulutuksella tarkoitetaan ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia, näyttötutkintoina suoritettavia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja.

Ammattitutkinto

Ammattitutkinnossa osoitetaan alan ammattityöntekijältä vaadittava ammattitaito. Ammattitutkinto on tarkoitettu henkilölle, joka on hankkinut alan peruskoulutuksen ja alan työkokemusta tai hankkinut vastaavan osaamisen työelämässä.

Ammattitutkintostipendi

Ammattitutkintostipendi on Koulutusrahaston myöntämä stipendi ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneelle. Lisätietoja www.koulutusrahasto.fi.

Arvioinnin kohteet

Arvioinnin kohteilla tarkoitetaan tutkinnon osassa vaadittavia ammattitaidon keskeisiä pätevyksiä, jotka arvioidaan tutkinnon perusteissa määriteltujen arviointikriteerien mukaisesti.

Erikoisammattitutkinto

Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta. Tutkinto on tarkoitettu henkilölle, joka on alan peruskoulutuksen jälkeen kehittänyt ammattitaitoaan ja hankkinut vankan työkokemuksen alalta.

Henkilökohtaistamissuunnitelma (Henkilökohtaistamista koskeva asiakirja)

Jokaiselle tutkinnon suorittajalle laaditaan yhteistyössä koulutuksenjärjestäjän edustajan kanssa henkilökohtaistamissuunnitelma (henkilökohtainen opiskeluohjelma). Suunnitelma laaditaan kirjallisesti. Suunnitelmassa kuvataan sitä, miten ammattitaito hankitaan ja miten tutkinto suoritetaan.

Kolmikantaperiaate

Kolmikantaperiaatteella tarkoitetaan työntekijöiden, työnantajien ja opetusalan edustajien osallistumista näyttötutkintoprosessin eri vaiheiden suunnitteluun ja toteutukseen. Tutkintotilaisuuksissa näytönarviointi toteutetaan kolmikantaperiaatteen mukaisesti. Tutkintotoimikunta vahvistaa arvioijat.

Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteet on asiakirja, jossa määritellään työelämän tehtävä- ja taito-alueista muodostetut ammattitaitovaatimukset. Tutkinnon perusteista päättää Opetushallitus. Tutkinto muodostuu pakollisista ja/tai valinnaisista osista, joiden määrä vaihtelee tutkintokohtaisesti.

Näyttötutkinto

Näyttötutkinto on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettu ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinto. Tutkinnon perusteissa määritelty ammattitaito osoitetaan tutkintotilaisuuksissa.

Näyttötutkintomestari (NTM)

Näyttötutkintomestari on Opetushallituksen hyväksymän 15 opintoviikon laajuisen näyttötutkintojen kehittämiskoulutuksen suorittanut henkilö. Näyttöjen arvioijista yhdellä tulee olla ko. koulutus.

Näyttöympäristö

Toimintaympäristö, jossa tutkinnon perusteissa määritelty osaaminen osoitetaan.

Osaamisala

Näyttötutkintojärjestelmään kuuluva käsite, joka kuvaa koulutusohjelmaa tai erikoistumisaluetta.

Osallistumistodistus

Osallistumistodistus annetaan tutkintoon tai tutkinnon osaan valmistavasta koulutuksesta. Sen liitteenä on opintorekisteriote.

Perustutkinto

Perustutkinnossa osoitetaan ammattitaidon saavuttamisen edellyttämät tiedot ja taidot. Perustutkinnon vaatimustaso määritetään ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteissa. Näyttötutkintona suoritettava perustutkinto vastaa ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettavaa tutkintoa (120 ov).

Tutkintotoimikunta

Opetushallituksen asettama työnantajia, työntekijöitä, opettajia ja ammatinharjoittajia edustava luottamuselin. Jäsenillä tulee olla laaja-alaista, teoreettista ja käytännöllistä oman ammattialansa tietoa ja taitoa. Tutkintotoimikunnat johtavat tutkintojen järjestämistä ja vahvistavat tutkintotilaisuuksissa annetut arvioinnit ja myöntävät tutkintotodistukset.

Tutkinnonjärjestäjä

Koulutuksen järjestäjä tai muu yhteisö tai säätiö, joka on tehnyt tutkintotoimikunnan kanssa tiettyä tutkintoa koskevan järjestämissopimuksen.

Tutkintoon valmistava koulutus

Oppilaitokset tarjoamaa koulutusta, joka tähtää tutkinnon suorittamiseen. Tutkinto suoritetaan koulutuksen aikana yleensä tutkinnon osittain. Valmistava koulutus pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin tutkinnon perusteisiin ja sen laajuus ja sisältö on oppilaitoskohtainen. Oppilaitos antaa erillisen todistuksen valmistavasta koulutuksesta.

Tutkintotilaisuus

Tutkintotilaisuudessa näyttötutkinnon suorittaja osoittaa tutkinnon perusteissa vaadittavaa ammattitaitoa.

Tutkintotodistus

Tutkintotodistus on tutkintotoimikunnan myöntämä todistus koko ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittamisesta. Tutkinnon suorittajalla on oikeus saada pyytäessään myös ns. osatutkintotodistus. Pyyntö ositetaan oppilaitokselle, joka hakee osatutkintotodistusta tutkintotoimikunnalta.

Työssä oppiminen

Työssä oppiminen on suunniteltua työpaikalla tapahtuvaa oppimista, jota ohjataan suunnitelmallisesti, seurataan säännöllisesti ja arvioidaan.

Arvostamme ammattitaitoa

Sitoudumme asiakaslähtöisyyteen

Toimimme vastuullisesti

Uudistumme yhteistyössä

Keuda - Aikuiskoulutuksen asiantuntija